

Reactie Stichting Regenboog Loket op internetconsultatie vrij en veilig onderwijs

24 september 2023

Bij het Regenboogloket kunnen leerlingen, ouders en onderwijspersoneel gratis terecht voor een luisterend oor, ondersteuning of voor vragen over seksuele oriëntatie en/of gender. Dit kan ook gaan over discriminatie, pestgedrag of andere (onveilige) situaties waarbij hulp gezocht wordt. Daarnaast bieden wij steun aan mensen die zich onveilig voelen op school of in de klas. Mensen kunnen anoniem met een van de ervaringsdeskundigen van het Regenboogloket in gesprek gaan.

Algemene feedback

We zijn positief over het wetsvoorstel en waarderen het feit dat het bijdraagt aan het vergroten van de veiligheid in het onderwijs. We benadrukken het belang van preventieve maatregelen als een belangrijk middel om de veiligheid te waarborgen en onveilige situaties vooraf te voorkomen.

Het tijdig opmerken en verminderen van onveilige situaties door middel van proactieve gesprekken met leerlingen, ouders en het onderwijspersoneel vormt een cruciaal aspect. Bijvoorbeeld de uitvoering en het meer concreet inzetten van de burgerschapsopdracht, met inbegrip van uitgebreide seksuele voorlichting en onderwijs over seksuele en genderdiversiteit, is van onschatbare waarde en draagt bij aan het creëren van een veilig en vrij schoolklimaat.

Hieronder reageren we op twee specifieke punten

1) Melding en registratie van incidenten

“Scholen krijgen de plicht om onveilige situaties die zich bij hen op school voordoen bij te houden in hun administratie.”

We willen benadrukken dat het perspectief van leerlingen en ouders een belangrijke rol speelt. Wat de school als een minder ernstige situatie kan beschouwen, kan door leerlingen en ouders wel als ernstig en onveilig worden ervaren. Bovendien kan het voor leerlingen en ouders moeilijk zijn om te controleren of een melding is gedaan. Het zou goed zijn als de school in alle gevallen laat weten aan de betreffende ouder

of leerling die het betreft of het incident wel of niet wordt geregistreerd of dat de betreffende ouder of leerling hier navraag in kan doen.

Als zij op de hoogte zijn van het ontbreken van een dergelijke melding, kan dit hen aanmoedigen om zelf meldingen of klachten in te dienen. Het is van belang dat leerlingen en ouders zich gehoord voelen en dat hun perspectief serieus wordt genomen in het veiligheidsproces op school.

In het wetsvoorstel zien wij bij verschillende artikelen (*pagina 2 - artikel 5b punt 2c, pagina 6 - artikel 4d punt 2, pagina 10 - artikel 6b punt 2, pagina 15 - artikel 3.40a punt 2*) Registratie veiligheidsincidenten bij de volgende incidenten:
stelselmatig beledigende uitingen met betrekking tot ras, godsdienst of levensovertuiging, seksuele gerichtheid, sekse of lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap;

In onze ogen is het zeer wenselijk hier "gender" aan de opsomming toe te voegen. Het toevoegen van "gender" betekent dat beledigende uitingen en incidenten die specifiek gericht zijn op genderidentiteit of genderexpressie (bijvoorbeeld transgender personen of mensen die zich als non-binair identificeren) ook onder de bescherming van deze wet vallen. Dit kan belangrijk zijn omdat transfobie, gendergerelateerde discriminatie en beledigingen ook ernstige gevolgen kunnen hebben voor leerlingen, onderwijspersoneel en ouders en de maatschappij als geheel. Het opnemen van gender in deze lijst is een stap in de richting van het creëren van meer inclusief, gelijkwaardig en veilig onderwijs waarin mensen niet worden gediscrimineerd of beledigd vanwege hun genderidentiteit. Gendergerelateerde discriminatie en beledigingen kunnen leiden tot gevoelens van isolatie, angst en depressie bij getroffen individuen, vooral jongeren. Het creëren van een ondersteunende en respectvolle omgeving is essentieel voor de mentale gezondheid van iedereen, inclusief scholieren. Naast deze uitbreiding van de lijst van incidenten betekent het opnemen van "gender" in deze wettekst tevens erkenning aan de mensen die dit aangaat.

2) Klachtenstelsel

Het is positief dat het klachtenstelsel wordt versterkt en dat scholen verplicht worden om zowel een interne als een externe vertrouwenspersoon aan te stellen. Terwijl we de waarde van scholing voor deze vertrouwenspersonen erkennen, benadrukken we dat onafhankelijkheid ook van essentieel belang is. In de praktijk

**Regenboog
Loket**

Van verborgenheid naar geborgenheid

- Informele hulpverlening aan (verborgen) lhbt+’ers
- Hulp bij het vinden van een veilige route
- Advies over seksuele diversiteit en gender vraagstukken

heeft het Regenboogloket gemerkt dat sommige leerlingen en onderwijspersoneel de vertrouwenspersonen niet altijd als veilige gesprekspartners beschouwen. Dit geldt met name voor lhbt+-leerlingen die zich bevinden op scholen met een religieuze grondslag waar de culturele of religieuze achtergrond soms schuurt met seksuele geaardheid en/of genderidentiteit van de leerling of het personeel. Om ervoor te zorgen dat vertrouwenspersonen onafhankelijk kunnen opereren en een veilig aanspreekpunt zijn, zouden externe vertrouwenspersonen niet onder invloed moeten staan van het schoolbestuur en zouden zij een bredere, onbevooroordeelde visie moeten hebben die zij actief uitdragen, los van of naast de culturele, religieuze en andere invloeden binnen de school.